

דַּרְשֵׁנִי קַרְבְּתְךָ

על פי שיעורו של הרב איתן כהן שליט"א • השיעור נמסר בבית הכנסת פרי מגדים, צפת ת"ו • במוצ"ש פרשת עקב, תשפ"ה

במקום שאתה נמצא שם אתה קונה את ההצלחה שלך

"והיה עקב תשמעון את המשפטים האלה", כותב רש"י מה זה "והיה עקב"? אלה המצוות שאדם 'דש' בעקביו. יש מצוות שאדם 'דש' אותן.

אחת מל"ט מלאכות שבת – מלאכת 'דש'. מה זה מלאכת דש? זו מלאכה שבן אדם לוקח חיטים, שם את החיטים על הרצפה, מביא איזה קרש גדול וכבד, קושר אותו לפרה, לעגל, לשור, ועובר על החיטה. מה קורה עכשיו? הקרש הזה מתגלגל על החיטה, ומפריד את גרעיני החיטה מקליפות, ואז הקליפות המוץ והחיטה, הכל מעורב ביחד, זו מלאכת דש.

המלאכה הזאת היא לא מלאכה רצינית. למה? כי אחרי הכל, הכל בלאגן, הכל מעורב. מה יש לך עכשיו? יש לי עכשיו חיטה ויש לי גם קליפות ולכלוכים. אבל זו מלאכת דש.

באה התורה ואומרת לך, אתה יודע מתי בן אדם מקבל את השכר שלו בשמיים? מתי יש 'וַיִּאָּכֵל' (שנאמר בפסוק הסמוך)? מתי בורא עולם אוהב אותך? מתי שאתה רואה אצלך 'מלאכת דש'. אתה רואה בלאגן. אתה רואה גם את הקליפות, גם את הגרעינים, הכל ביחד מעורב. אה, שמה... תדע לך, בזמנים האלו שהכל מעורב, האדם קונה אחד עשרה ברכות. לא איפה שהכל מסתדר, שהכל נוסע טוב, שהכל זורם, לא, לא. השכר הגדול זה כשהאדם נמצא ב'מלאכת דש', כשהוא 'דש' בעקביו, שהכל, הכל בלאגן, ואף על פי כן הוא מתחזק לעבוד את השם, שמה נמצאת ההצלחה שלו.

כשבן אדם נועל נעליים בבוקר, צריך לברך "שעשה לי כל צרכי", למה? כותב הכף החיים, כי על ידי נעליים אתה יוצא מהבית, הולך לעבוד, מביא פרנסה הביתה. זה הנעליים של הבן אדם.

יוצא שנעליים, ההגדרה שלהם זה להתקדם. ללכת. בא בורא עולם, אומר למשה רבנו, "של נעליך מעל רגליך". 'של' – תוריד את הנעליים. תוריד את הנעליים. למה? "כי המקום אשר אתה עומד עליו, אדמת קודש הוא".

כל אחד מאיתנו, כל הזמן חושב, תשמע, בין הזמנים, אין מה להתחזק. עכשיו בתקופה הזאת, עזוב. לא מתאים לי. יגיע אחר כך חג סוכות, אתה יודע, חס בסוכה, ריבונו של עולם, אני אומר לך, עזוב אותי, השבוע הזה, רד ממני. גם בסוכות, אתה יודע, גם לא מתאים לי.

אבל אחר כך? לא תאמין, אני אומר לך, אפילו אתה, ריבונו של עולם, לא תזוהה אותי, אני אומר לך. לא תזוהה אותי, מרוב שאני מתחזק, אני אומר לך. ככה בן אדם חי.

בורא עולם אומר למשה רבנו, "של נעליך". תוריד את הנעליים, אל תתקדם. למה? "כי המקום אשר אתה עומד עליו, אדמת קודש הוא". במקום שאתה נמצא, במקום הכי גרוע, תדע לך "אדמת קודש הוא". שם בן אדם קונה את ההצלחה שלו.

הניסיון שהביא שידוך

סיפר איזה יהודי אחד מבני ברק: לפני שנתיים רצינית לשכור דירה בצפת לבין הזמנים, נתתי מקדמה, ארזנו מזוודות, שמנו באוטו, ונסענו לצפת.

איך שהם מגיעים לצפת, דופקים בדלת, פותחים להם איזה משפחה. "מה אתם עושים פה?" אמרו להם, "מה אנחנו עושים פה? אנחנו שכרנו את הבית הזה". "מה שכתבתם אבל אנחנו שכרנו את הבית הזה".

התקשרו לבעל הבית, "מה זה אתה השכרת את הבית הזה?" הוא מסתכל בדף, אומר, "אל תשאלו, כשהתקשרתם, אתם הייתם ראשונים באמת. אמרתי כשאני אבוא הביתה אני ארשום שהזמן הזה תפוס. בסוף ברח לי מהראש. בינתיים התקשרו אלי משפחה אחרת, סגרתי איתם. לא יודע מה להגיד לך".

הבן אדם חזר לאוטו, ואמר לילדים, "אני רוצה לשאול אתכם, אם אלוקים מעמיד אתכם בניסיון של אמונה, אתם עומדים בניסיון הזה או לא?" אמרו לו, "אבא, ניסיון של אמונה אנחנו נעמוד בו".

שאל האבא: "אתם בטוחים שאתם עומדים בניסיון הזה?" אמרו, "בטוח אנחנו עומדים בניסיון הזה".

"אז אני רוצה להגיד לכם, אין חופשה בצפת".

"נו מה קרה?", אמר להם "כך וכך הסיפור. אנחנו חוזרים הביתה".

עכשיו אתה יודע, אחרי שהילדים אמרו לו כן אבא, מאמינים, מאמינים, אבל... עד הניסיון. חשבו שיוותרו על איזה ארטיק. לא חשבו לוותר על חופשה. טוב, חוזרים חזרה הביתה, לבני ברק, פירקנו הכל והלכנו להתפלל.

הלכו להתפלל מנחה וערבית. "כמדומה לי", כך הוא אומר: "שהבן שלי הגדול נשבר מזה". אבל אתה יודע איפה ראיתי את זה? בתפילה שהוא התפלל באמת כמו שצריך. סוף התפילה ניגש אליו איזה בן אדם מבוגר מאוד, אומר לו, "תשמע, הסתכלתי עליך בתפילה, ראיתי עליך אור. תשמע, יש לי איזה נכדה, אני רוצה להציע לך את הנכדה שלי לשידוכים". אמר לו הבחור: "תשמע, הנה אבא שלי פה, דבר עם אבא שלי". הוא ניגש, התחיל לדבר, ויצא וקם השידוך.

אומר האבא: "אתה יודע, אני את הזקן הזה מכיר כבר לפני עשרים שנה, וגם את הנכדה שלו אני מכיר, לא היה שום הצעות".

נו, מתי הגיעה הצעה? מתי שהיה 'דש' בעקביו, שהכל היה בלאגן. שהבן אדם חי באיזה הרגשה טובה על איזה טיול שיהיה, על איך שהוא הולך להנות בבין הזמנים, ובסוף הכל 'עורבא פרח'. הניסיון הזה הביא את השידוך.

כל אחד מאיתנו זקוק לאיזה ישועה. הוא לא יודע שהישועה לא מגיעה בחינם. אין ישועה שמגיעה בחינם.

ישועה שמגיעה חייב שיהיה ניסיון לפני. וכל אחד מאיתנו, בורא עולם מנסה אותו לפני כן. עמדת חזק, והיית חזק, וואי כמה בן אדם יכול להפסיד, וכמה בן אדם גם יכול להרוויח.

הבחירה הטובה בצימר

היה איזה יהודי אחד שכר פה צימר בצפת לארבעה ימים. יום הראשון היה משהו, ביום השני התפוצץ הביוב. לא יודע מה, הביוב עלה, כל הלכלוך, כל הסירחון.

הם מתקשרים לאישה שהיא אחראית על הצימר: "גברת, עלה פה הביוב". היא אומרת: "אני עכשיו שולחת אינסטלטור, אני אתקן לך את זה על המקום". "לא, אין מה לתקן, איזה סירחון, אנחנו הולכים".

אומרת: "מה זה אתם הולכים? אני אתקן לכם את זה, שעה שעתיים, אני אשטוף לכם, הכל יהיה בסדר, לא קרה כלום, קורה". "לא, אין מה לדבר, אין מה לדבר, אנחנו הולכים. אנחנו נשלם לך על יום אחד, על שאר הימים אין מה לשלם בכלל".

אמרה להם האישה: "תעשו טובה, אל תשלמו בכלל כלום. תלכו, אל תשלמו בכלל".

ההוא אמר: "עוד יותר טוב. איזה יופי. עוד יותר טוב". אה, הלכו.

סיפר הבן אדם, עבר חודש, יש לי דירה בקריית ביאליק. יום אחד מתקשרים אליי השוכרים, אומרים לי: "יש פיצוץ בצנרת של האמבטיה. השכנים למטה מתלוננים שיש להם מים".

אמרתי להם: "אין בעיה, אני אשלח עכשיו בן אדם, יתקן לכם את הפיצוץ". הבן אדם הגיע, לא מצא את המקום, התחיל לחפור. חופר פה, חופר שם, מצא את הבעיה.

הם מתקשרים אליו ואומרים: "תשמע אדוני, אנחנו לא נגור פה בבית של אזור תעשייה. מה זה, הבן אדם חפר פה את כל הבית, חפר פה בשביל למצוא את הבעיה. עכשיו עד שיתקן, עד שזה... כל טוב, אנחנו הולכים". "טוב, תלכו". הלכו.

אמר: אם כבר הלכו וכבר הבן אדם חפר, אני אעשה קרמיקה על כל הבית עכשיו, ואז אני יכול לקבל מחיר יותר גבוה. באמת יום שהם הלכו האנשים, עשיתי קרמיקה חדשה על כל הבית, ריצפתי הכל, אמבטיה חדשה, באמת עשיתי הכל חדש. פרסמתי שכירות, אף אחד לא מגיע, אף אחד לא מתקשר.

כשאני מפרסם, בדרך כלל הכל נחטף, יש ביקוש גדול. אבל עכשיו, כלום. ואם מישהו כבר הגיע... מסתכל, לא מתאים לו. ואני אומר לעצמי, למה לא מתאים לו? תראה איזה יופי, דירה מאוד מאוד יפה, ולאף אחד לא מתאים.

חודשיים עבר, אני מקבל טלפון מאחד השכנים שלי: "יוצא לך מים מתחת לדלת". מתברר שהצינור שמחבר בין הברז לבין האסלה, התפרק, התפוצץ, והמים נזלו, כל הבית התמלא מים, וכבר התחילו לצאת.

באתי, גרפתי את המים, ניקיתי הכל, ואני אומר: "ריבונו של עולם, מה קורה פה? מה? בורא עולם פה עשה לי פיצוץ, שם עשה לי גם פיצוץ, מה זה הדבר הזה?" פתאום עלה לי הצימר הזה בצפת. אמרתי, לך תדע, אולי מקפידה עלי האישה הזאת עם הצימר. אני אתקשר.

התקשרתי לאישה, אמרתי לה: "גברת, אני ההוא מצפת ששכרתי את הדירה". "כן, כן, בטח, אני זוכרת אותך". אמרתי לה: "אני רוצה לשלם לך על כל הארבעה ימים מחיר מלא".

אמרה לו: "לא צריך, תשלם על היום הראשון מחיר מלא, כי היית בדירה, על שאר הימים תשלם 25 אחוז". אמר: "לא, אני רוצה לשלם לך על הכל, בורא עולם כבר העמיד אותי בניסיון גדול – לא שווה".

שילמתי לה על הכל. שלוש שעות אחר כך התקשר אליי בן אדם: "תשמע, אני מהתיווך של הדירות, לגבי הדירה בקריית ביאליק, היא תפוסה או לא?" אמרתי לו: "לא, תבוא לראות". הוא בא, ראה, ואמר: "מתאים לי".

שלוש שעות לאחר מכן סגרנו חוזה. הרגשתי בחוש איך בורא עולם שילם במקום. איך שאני שילמתי לאנשים, בורא עולם שילם לי.

זה מצוות שאדם דש בעקביו. שנראה לך שאתה צודק, ונראה לך שזה בסדר, ונראה לך שאתה מיוחד, ואתה לא יודע שדווקא במצוות האלו "והסיר השם ממך כל חולי". איפה זה נמצא? שהכל 'דש', הכל בלאגן, שמה נמצאת העלייה שלך.

בן אדם יגיע לאלול, אתה יודע, איזה עלייה, איזה לימוד, שמה אף אחד לא רואה אותך. פה, בבין הזמנים הזה, שאתה הולך לאיזה מקום, וזה מפחיד, ויש כל מיני מקומות שאותם לא יודע איפה להגיע.

יש מקומות ששילמת עליהם, ופתאום אתה מגיע ואתה רואה לא מתאים. אבל שילמתי, ומה עושים עכשיו? מה עושים? אמרו לי זה מיוחד לחרדים. ואני לא יודע מה עושים עכשיו.

מלאך המוות מחלק חיים

אתם יודעים, אנשים מאוד מפחדים ממלאך המוות. מלאך המוות אין אצלו משחקים בכלל לא, נכון. אין דבר כזה משחקים עם מלאך המוות. מלאך המוות לוקח את החיים של הבן אדם.

אתם מכירים כזה מושג שמלאך המוות מחלק חיים? אין כזה מושג.

יש גמרא במסכת חגיגה (ד), הגמרא מספרת שרב יוסף, כשהיה מגיע לפסוק הזה "ויש נִסְפָּה בלא משפט" (משלי יג, כג), היה בוכה. אמר: מה, וכי יש דבר כזה שאדם הולך מהעולם קודם זמנו בלי סיבה?

אומרת הגמרא, כן, לפעמים יש דבר כזה. כמו מעשה שהיה אצל רב ביבי בר אבבי, שהיה מצוי אצלו מלאך המוות (היה רב ביבי רואה כיצד מתים אנשים בידיו). יום אחד הוא ראה את מלאך המוות אומר למשרת שלו: "לך תביא לי את מרים המגדלת שיער הזאת", זאת הפאנית הזאת [מרים אמא של ישו]. "לך תביא אותה".

ההוא התבלבל, ובמקום להביא את מרים הפאנית, הביא את מרים הגונת. אמר לו מלאך המוות: "מה עשית? אמרתי לך את הזאת, מה הבאת את ההיא?". אמר לו המשרת: "מה אני אעשה, הבאתי אותה כבר. האם להחזיר אותה?". אמר לו מלאך המוות: "כיון שכבר הבאת אותה, תשאיר אותה פה".

"אבל תגיד לי, איך הצלחת להביא את הנשמה שלה לפני זמנה?", "יום אחד עם המרדה הוציאה את הלחם, התבלבלה, שמה את המרדה על הרגל שלה, נכוותה, איתרע מזלה [הורע מזלה], ולקחתי את הנשמה שלה".

שואל אותו רב ביבי בר אבבי: "מה, אני לא מבין, איך זה שיש לכם רשות לקחת נשמות איך שבא לכם?", אומר לו: "וכי לא כתוב 'יש נִסְפָה בלא משפט'?". אומר לו: "והכתוב 'דור הולך ודור בא', יש סדר בעולם, יש דורות, יש סדר בעולם". אמר לו: "אתה צודק, אני משאיר את הנשמה אצלי, כשמגיע זמנה אני מוסר אותה לדומה [שומר המתים]". "כן, אבל מה אתה עושה עם כל השנים שהייתה אמורה לחיות?", אמר לו: "אם אני רואה תלמיד חכם שמעביר על מידותיו, אני נותן לו את החיים האלו".

יש פעם אחת בהיסטוריה שמלאך המוות מחלק חיים, מתי זה? מתי שכן אדם מעביר על מידותיו.

המידות שלי, תשמע, אני שילמתי על זה, ושילמתי הרבה כסף, ואני עשיתי ככה וככה, ואמרו לי, וצחקו עליי ... ואתה יודע להעביר על מידותיך. שם, איפה שאתה מרגיש הכי גרוע שיכול להיות, איך צחקו עליי, איך ביזו אותי, מה עשו לי. שמה אתה מקבל את החיים במתנה, שם אתה מקבל תוספת חיים.

פתאום השכן עושה לך בעיות, ואתה יודע להעביר את זה: בסדר, יחלוף, יעבור. אבל באותו רגע זה נראה כאילו הו, זה נראה הו – זה יעבור. זה הזמנים הכי קשים שיש לך.

למה ציור שלך נמכר בעשרים אלף דולר

סיפר איזה יהודי אחד: "אני במקצוע שלי צייר, אבל לא צייר מה שאתם מבינים. רק החתימה שלי על הציור, כל מיני קשקושים, זה 2000, 3000, 10,000 דולר. החתימות שלי מאוד יקרות.

"ואם אני מצייר, זה תמונות שהם מוכרים אותם 20,000 דולר". והצייר הזה חזר בתשובה. בא לאיזה מקום ללמוד. "מה אני אגיד לך", אומר, "אני הכל קולט חוץ מגמרא, לא הולך לי. מנסה ללמוד ועוד מנסה, איך, לא הולך. הבנתי שלא מתאים לי ללמוד גמרא, אני אלמד, קצת הלכות, קצת נ"י, אגרוס קצת זוהר".

סיפר הבן אדם: עזבתי את המקום. יום אחד ראש הכולל פוגש אותי, אומר לי: "למה הפסקת לבוא?" "מה אני אגיד לך, אני מנסה בכוח ללמוד גמרא, לא הולך לי, ניסיתי כמה פעמים, אבל לא הולך".

"תגיד לי", שואל אותו הראש כולל, "איך אתה מצייר?".

"אני אגיד לך, כבוד הרב, נגיד שאני רוצה לצייר תמונה של נוף, אני עולה לאיזה ראש הר, עומד שם בבוקר מוקדם, מסתכל על כל הנוף, עד שאני מקבל איזה השראה. אחר כך אני מסתכל על כל הפרטים. אחרי שהכל בראש שלי מרוכז, אני מתחיל לצייר את כל הפרטים".

שאל אותו ראש הכולל: "תגיד לי, והתמונה שלך מדויקת מאה אחוזים?". אמר לו: "לא, איך אני יכול להגיע למדויקת, אולי 90 אחוז של דיוק". שאל ראש הכולל: "כמה כזאת תמונה עולה?", "אם אני מגיע ל-90 אחוז דיוק, זאת תמונה שעולה איזה 20,000 דולר".

שאל ראש הכולל: "תגיד לי, ואם אני אביא מצלמה, אני עומד שם בראש ההר, 'תק' – עושה תמונה, זה מדויק או לא?", אמר לו: "מדויק 100%". כמה כזאת תמונה עולה?" "אה, אם אני מגזים – 5 ש"ח".

"אז אני לא מבין. אני מביא לך תמונה מדויקת 100% – אתה אומר זה 5 ש"ח. אז איך אתה מוכר את התמונה שלך 20,000 דולר? איך זה הולך?".

אומר לו: "מה הרב לא מבין? על זה עבדתי. זאת תמונה שעבדתי עליה. מה, אתה חושב שזה סתם ככה הגיע? אבל מצלמה, מה עשיתי? לחצת על הכפתור, זהו זה 5 ש"ח".

אמר לו ראש הכולל: "זה מה שרציתי להגיד לך. רציתי להגיד לך שאם אתה לוחץ על כפתורים, זה עולה 5 ש"ח. אל תתבלבל, זה תמונה מושלמת, אבל זה עולה 5 ש"ח. אם אתה מתאמץ עליה ואתה באמת משתדל עליה, זה 20,000 דולר. ככל שתתאמץ, ככל שתתייגע, שם תמונה ההצלחה שלך".

סיפורי השגחה פרטית

אני מסיים בשני סיפורים פה מבית הכנסת:

סיפור אחד: אז בזמנו סיפרנו על מעלת "אמן יהא שמיה רבה", סיפרנו (בשיעור 43 – מוצ"ש פרשת בהעלותך תשפ"ד) על אותה אישה שהייתה חולה במחלה, והתחזקו למשך שבוע באמירת "אמן יהא שמיה רבה" [הרב אריאל סופר והרב עידן נאבול השתתפו בה].

ברוך השם היא יצאה מהמחלה, התחנתה כשהיא בת 55 עם בעלה הרב יפרח, ראש ישיבת שערי תורה וחיים, כשהוא בן 75, שיש לו כבר נכדים (כבר אולי נינים אפילו יש לו). התחנתה איתו ואחר כך נולדה להם בת, ובשבילה זה היה הפעם הראשונה בחיים, היא הייתה עקרה, לא היה לה ילדים, היא הייתה כבר נשואה 20 שנה לפני כן והתגרשה מבעלה הקודם, והתחנתה עם הרב יפרח כשהוא בגיל 75, והיא בת 55, ונולדה להם בת.

פלא פלאים! כוחה של עניית "אמן יהא שמיה רבה"*

קיצור, יש איזה חסיד אחד פה [אינני מכיר את שמו, רק אני מכיר אותו ככה בפנים], אומר לי: "אני רוצה להמשיך לך את הסיפור. יום אחד הגיע אליי איזה יהודי אחד מהשכונה פה ואומר שיש לו בעיות גדולות מאוד בשלום בית, עומדים לפני גירושין, ממש מצב חמור מאוד. 'תן לי עצה, מה אני אמור לעשות?' אני מעולם לא התעסקתי בשלום בית, אני לא יודע מה, איזה עצות אני יכול לתת לו, לא יודע מה להגיד לו. אמרתי לו: 'תשמע, יש לי עצה. אני ואתה מתחזקים שבוע שלם באמן יהא שמיה רבה' בכונה כפי רש"י או תגיד בקול כמו תוספות, העיקר שאמן יהא שמיה רבה' יהיה טוב".

הבן אדם מתקשר אליי אחרי שבוע, אומר לי: "תודה רבה על העצה, חזר השלום בתוך הבית".

אנחנו תמיד בראש שלנו שכשחזרנו לאומרים "קורעים לו גזר דינו", תמיד זה נראה לנו מוות וחיים. לפעמים גם 'שלום בית' זה גם גזר דינו. לא חייב להיות גזר דין גדול. חיזוק באמן יהא שמיה רבה' פה בבית כנסת, אנשים התחזקו והנה הישועה. זה סיפור של השבוע.

עוד סיפור סיפר לי אחיין שלי, הוא התגייס לצבא. הוא התקשר לאח שלו והוא אמר לו: "אתה יודע, אני השבוע נכנס לעזה, השבוע אני נכנס לעזה". לא ידע מה להגיד לו. הוא לקח נר, הדליק נר לעילוי נשמת אמא שלו [שהיא אחותי ע"ה]. ואמר: "אמא, מחר הבן שלך, הבן זקונים, נכנס לעזה, תתפללי שהוא לא יכנס", זהו, זה מה שהוא התפלל.

הוא מספר יום רביעי שהיה [לפני יומיים]. עושים להם מסדר, 150 חיילים צריכים להיכנס לעזה. הוא עושה מסדר, עבר את כל 150 חיילים, הגיע אליו ואמר: "אתה לא, אתה לא נכנס". אומר לו: "מה לא? אני קרבי, מה לא נכנס?" "אתה לא נכנס. אחד הטבחים, חתך את היד, אתה צריך להיכנס לקלף תפוחי אדמה".

"תגיד, אתה נורמלי, מה אני באתי לצבא לקלף תפוחי אדמה? אני באתי לקרבי..." אומר לו "אתה קרבי בתפוחי אדמה". זהו.

הוא אומר לי: "מכל ה-150 חיילים, רק בן בחר – 'אתה לא נכנס'". תגיד, אתה מאמין שאתה מדליק נר ואתה מתפלל תפילה קצרה, תגיד, זה יכול לעזור? אתה מאמין בזה או לא?

אז אני רוצה להגיד לך, שתפילה כזאת קצרה, שאתה לא יודע מה אתה עושה בתפילה הזאת, נראה לך כאילו לא עשית כלום, ואתה לא יודע איך בשמיים מזיזים את העולמות בשביל שתפילה אחת תתקבל.

מילה טובה עושה פלאים

סיפר לי הבחור יעקב גזבר, זה שהיה פה [משפחת גזבר, שעברו לירושלים]: "היה לנו בחור בישיבה שהרבנים כבר קראו לו לסלק אותו מהישיבה, אבל אני ידעתי, כל הזמן אתה אמרת לי 'תגיד מילה טובה, תגיד מילה טובה'.

אני הלכתי לבחור מילה ואמרתי לו: 'אתה יודע איזה בחור אתה, איזה בחור כישרוני אתה, איזה בחור טוב אתה...'".

אמר לי 'הרב, רציתי להגיד לך שבסוף השנה הזאת הוא נבחן על כל מסכת גיטין, הבחור הזה שרצו לסלק אותו מהישיבה. רציתי לומר, שאנשים ידעו – מילה טובה – זה עובד".

יש לנו שבוע אחרון של בין הזמנים, מה שצריך לעשות – תגיד מילה טובה. לחפש בעיות? בקלי קלות מוצאים אותם, 200 כאלו אתה מוצא בשנייה. זה לא חכמה. החוכמה לחפש איפה אתה מוצא את הטוב שיש בילדים שלך. גם שנראה לך שזה לא טוב. תסתכל מה שטוב, ואתה לא יודע מה אתה יכול להשפיע כשאתה אומר לו מילה טובה. דורות, נצח נצחים. דווקא בשבוע הזה שאתה נמצא איתו ואתה מסתובב איתו, אז תגיד מילה טובה.

תגיד מילה טובה גם בבית, גם לאשתך. אתה יודע כמה אתה חוסך בעיות? מעולם אי אפשר לריב עם בן אדם שאמר לך מילה טובה. אתה יכול לריב עם כולם, אבל בן אדם שפרגן לך, לא נעים לך לריב איתו.

כמה צריכים להתחזק בשבוע הזה של בין הזמנים לפני שיגיע האלול, לומר מילה טובה.

בשבח זיכוי הרבים

אנחנו נמצאים כאן [בביה"ב 'פרי מגדים'] 15-14 שנים משהו כזה, ואולי יותר. עד שהרב ישורון קובי לפני שנתיים לקח את היוזמה לצלם את השיעורים ואחר כך לכתוב אותם [בעלון 'דרשתי קרבתי', בעזרת כמה חברים], זה דבר גדול עד מאוד.

אז ממש ישר כוח גדול לכל העוסקים בזה. בדיק עברו שנתיים עכשיו. כולל המלחמה, כולל האזעקות, כולל הכל. שנתיים של זיכוי הרבים גדול. מי יכול לתאר.

על הכל בורא עולם יכול לשלם בעולם הזה, חוץ מזיכוי רבים. יש מאמר שלם של בעל "כוכבי אור", רבי יצחק בלזר [רבי יצחק בלזר הוא לא היה רק בעל מוסר, הוא גם היה פוסק. וזה המאמר הראשון בספר כוכבי אור], והוא מביא ראיות על גבי ראיות, שבורא עולם יכול לשלם לבן אדם את כל השכר שלו, על כל המצוות – בעולם הזה. הוא מקשה את כל הקושיות שמכירים, ואת הכל הוא גם מתיר. חוץ מדבר אחד שאי אפשר לשלם בעולם הזה – זה זיכוי הרבים.

הוא כותב, כמו שלבני 'חילול השם', העולם הזה לא יכול להכיל אותו, ולכן רק בשעת המיתה מתכפר העוון. למה? כי לא יעזור, גם ייסורים לא יעזור, אין מה לכפר. העולם הזה לא יכול להכיל 'חילול השם'. כך גם העולם הזה לא יכול להכיל 'קידוש השם' – זיכוי הרבים. זה דבר גדול מאוד. והשם יעזרונו על דבר כבוד שמו, אמן ואמן.

* ואם אפשר שכל אחד יתחזק באמירת 'אמן יהא שמיה רבה' לרפואתה השלימה – אילה בת חנה.